„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 cor. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şese lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.

Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscriptele nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
In Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bern. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ

Nr. 42. | Braşov, Sâmbătă 22 Februarie (7 Martie). | 1903.

Contradicerĭ.

(*a*) Greutăţile şi sarcinile publice ce apasă asupra popórelor, se datoresc împrejurării, că deşi statele trăiesc în pace unele cu altele, ele profită de acest timp de pace spre a se înarma cât se póte de bine, pentru ca eventuala cataclismă generală, a cărei isbucnire se ḑice că ar fi numai chestiune de timp, sĕ le găséscă aprovisionate cu material de rĕsboiŭ suficient.

Trebuesc baionete multe, trebuesc arme şi tunurĭ nouĕ perfecţionate, trebuesc muniţiunĭ şi provisiunĭ, pentru-că acea cataclismă generală, pe care toţĭ o prevĕd şi de care toţĭ se tem, are sĕ înghită multă jertfă în sânge omenesc şi în avere.

Monarchia nóstră este putere mare, care are glas în concertul puterilor europene, dér glasul acesta numai aşa va fi ascultat şi nu va fi glasul celui ce strigă în pustiu, décă va fi secundat de forţe vii şi multe, de material straşnic de rĕsboiŭ, care în cas de nevoie sĕ dea sancţiunea necesară.

Spre acest scop însĕ se cer sarcinĭ grele, imposite noue. Şi guvernul invócă logica evenimentelor, o logică durerósă, dér logică de fer, şi presentă proiecte legĭ, cerĕnd nouĕ contingente de ostaşĭ şi nouĕ jertfe în banĭ.

Oposiţia din camera ungară nu vré sĕ le voteze şi face obstrucţie proiectelor militare, sperând, că vor stórce guvernului comun şi corónei nouĕ concesiunĭ, după numĕrósele precedente, ce s'au repetat necontenit de când dăinuesc raporturile comune, cunoscute sub numele de „dualism“.

Pe semne însĕ şi în Viena au ajuns la marginea estremă a concesiunilor, căcĭ glasurĭ destul de energice şi până acum neobicĭnuite s'au ridicat din gurĭ autorisate în corpurile legislative austriace contra pretensiunilor oposiţiei maghiare.

Décă am ajuns aicĭ — îşĭ ḑice oposiţia — şi décă voi strigaţĭ, vom arăta că noi scim striga şi mai tare. Şi au pus la cale meetingurĭ în diferitele oraşe ale ţĕrii, în carĭ s'au votat resoluţiunĭ şi s'au trimis la cameră sute de petiţii acoperite cu mii şi ḑecĭ de mii de iscăliturĭ, în carĭ protestéză contra proiectelor militare.

Dintre diferitele meetingurĭ, ce s'au ţinut Dumineca trecută, relevăm cu deosebire unul ţinut în centrul unui comitat locuit de o majoritate absolută românéscă, meetingul din Deşiŭ.

Despre oraşul Deşiŭ s'a scris mult în timpul din urmă din incidentul inundaţiunilor din anul trecut, carĭ au nimicit tótă recolta şi a adus populaţia agricolă din acel oraş şi comitat la estremă miserie.

Şi s'a mai scris despre acel oraş şi din incidentul agitaţiunilor electorale estrem de violente, în carĭ a fost tîrît şi poporul nostru, sub conducerea unui advocat român din acel oraş.

Mandatul „liberalului“ baron Tibor Daniel, anulat în douĕ rîndurĭ, a fost câştigat şi pentru a treia óră cu voturile Românilor duşĭ în agitaţia electorală de acel domn advocat.

Ei bine, Dumineca trecută s'a ţinut meeting şi în Deşiŭ şi „primul agent electoral“ — cum îl numesce „Függ M-g.“ — al baronului Daniel, advocatul român, a luat şi el cuvîntul şi a vorbit poporului român dus la acel meeting, precum urméză:

„In programul deputatului baron Tibor Daniel nu numai că n'a fost vorbă de urcarea sarcinelor militare, ci din contră deputatul Daniel a făgăduit categoric, că se va sforţa din tóte puterile sale, ca poporului sĕ nu i-se impună sarcinĭ nouĕ, ci sĕ i-se mai scadă şi din sarcinile, ce le-a avut până acuma. Noi nu i-am dat mandat pentru urcarea sarcinelor, nicĭ a celor militare, nicĭ a celor de alt soiŭ“.

Ai crede la prima vedere, că d-l advocat a fost cuprins de-odată de sentimente mai bune faţă cu poporul, căcĭ étă el însuşĭ este acela, care propune sĕ nu se mai pună nouĕ sarcinĭ în spinarea poporului şi sĕ fie învitat alesul cercului, sĕ voteze contra proiectelor militare.

Dér sĕ vedem mai departe, ce resoluţiune s'a votat la numitul meeting din Deşiŭ. Unul din punctele resoluţiunei adresate dietei este următorul:

„Dieta sĕ îndrumeze pe guvern, sĕ stăruiéscă pentru modificarea legii pentru apĕrarea ţĕrii în sensul, ca în timpul cel mai scurt sĕ se înfiinţeze *armata independentă cu limba şi cu spiritul maghiar.*“

Va sĕ ḑică la meetingul, la care ia cuvĕntul acel advocat român şi la care au participat alegĕtorĭ românĭ din cercul Deşiului, nu numai că se votéză o resoluţiune, în sensul căreia se cere introducerea limbei şi spiritului maghiar în armată, dér se cere, ca acea armată sĕ fie *independentă*, lucru care ar involva în sine sarcinĭ mult mai marĭ şi mult mai grele, decât celea pe carĭ bietul popor şi acuma numai gâfâind din greu le mai póte suporta. Cine nu vede contradicţia flagrantă între punctul acesta al resoluţiunei şi între protestarea de mai sus a acelui „corteş“ în potriva urcării sarcinelor? Cine nu vede jocul nedemn ce şi-l permite cu poporul ignorant şi indus în erore?

Mai relevăm încă douĕ puncte votate în acelaşĭ meeting şi trimise în formă de petiţie dietei:

„Ideea maghiară de stat nu se póte duce la isbândă, până ce limba statului nu va fi întrodusă în manifestaţia cea mai pregnantă a puterii statului — în armată.“

Apoi:

„Cum se respecteze ideea de stat maghiar concetăţenii noştri de *limbă streină*, când vĕd, că ea n'are vitalitate, fiind-că nu e capabilă a forţa primirea limbei, a stégului şi a imnului sĕu naţional în propria sa armată?“

Étă decĭ un meeting cu figuranţĭ românĭ şi cu un orator „român“, care mai 'nainte fusese agent electoral al unui deputat liberal, ér acum lucréză, alăturea cu Koşutiştii, pentru a încărca sarcinĭ şi mai marĭ materiale şi morale în detrimentul poporului, din care pretinde, că s'a născut.

S'au vĕḑut esemple numĕróse la 1848, că Românii au luptat cu armele contra propriilor lor fraţĭ. Brigada colonelului Csutak, după cum însu-şĭ mărturisia, consta din douĕ treimĭ Românĭ, carĭ au luptat contra eroilor din Munţii-Apusenĭ. Dér acésta a fost înainte de asta cu o jumĕtate de veac, când încă mulţĭ erau desorientaţĭ. Nu e permis însĕ nicĭ cu armele rĕsboiului, nicĭ cu ale păcii sĕ lupte Românul contra propriilor sale interese.

Étă de ce am ţintuit cele petrecute la Deşiŭ, ca sĕ arĕtăm rolul frivol, ce-l jócă unii rĕtăciţĭ eşiţĭ din sînul poporului român.

Guvernul şi obstrucţiunea. Oficiosul vienes „*Pol. Corr.*“ publică o scrisóre din Budapesta, care spune, că guvernul Szell nu va lua de-ocamdată mĕsurĭ contra obstrucţiunei, nicĭ nu va disolva parlamentul, cum ḑicea ḑiarul „Information“. Guvernul, ḑice „Pol. Corr.“ va privi cu linişte rece, cum obstrucţia îşĭ va face trebşórele cu meetingurĭ, deputaţiunĭ şi demonstraţii. El e decis a da probă de perseveranţă, cum n'a mai făcut'o nicĭ un guvern ungar. In dietă se va desbate, şi se va obstrua până la vară, séu până la tómnă, séu chiar şi mai mult? Ei bine, pot s'o facă, până când se vor obosi. Oposiţia va vedé în cele din urmă, că forma parlamentară nu póte fi întemeiată pe principiile domniei minorităţii.

Ministrul president Szell a fost primit alaltă-erĭ de Maj. Sa într'o audienţă mai lungă. De sigur, cu ocasia acésta Szell a raportat asupra situaţiunei şi a stadiului în care se află actualmente proiectele militare.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Fotograful.

De Alphonse Daudet.

Aveau o înfăţişare din cale afară modestă şi tot calabalîcul lor încăpea pe o róbă, étă de ce proprietarul le cerù chiria înainte. Şi chiria nu era aşa mare, căcĭ locuiau în etagiul al cincelea.

In cele trei odăiţe luminóse mirósă a boială de oleiu. Intr'una din odăiţe s'a aranjat atelierul, unde întra lumina printr'un giamlîc al tavanului. Intr'o sobă erau aşeḑaţĭ cărbunii gata sĕ li-se dea foc, în cas când ar veni muşterii. Pe pĕreţĭ mai multe fotografii representând familia în tóte posiţiile, apoi nisce tablourĭ cu peisagiurĭ. Tóte acestea sunt rĕmăşiţe din anii mai bunĭ, când tata se ocupa cu fotografia, ca amator. Acuma au sărăcit şi fiind-că el nu se pricepe nicĭ la o meserie, se încércă a-şĭ crea o meserie din îndeletnicirea sa de Dumineca, fotografia.

Aparatul, la care copiii privesc cu admirare sfiiciósă stă în mijlocul atelierului. Chiria este plătită înainte, cărbunii de asemenea, în casă nu mai este nicĭ o centimă. Décă firma care este aplicată pe zid la pórtă nu va îndemna pe nimenĭ sĕ vină sĕ se fotografieze, óre ce vor mânca copiii deséră? In fine, voia celui de sus! Aranjamentul e gata, lumina escelentă, numai publicul lipsesce!

Tatăl, mama, copiii toţĭ stau pe balcon şi se uită îngrijaţĭ în jos. Intre atâţia trecĕtorĭ, ce dracul? póte totuşĭ se va găsi unul sĕ vie la fotografiat! — Şi cu tóte acestea ómenii merg în sus, în jos, dér nicĭ unul nu se opresce sĕ se uite la firmă. Totuşĭ, totuşĭ! Uite unul se opresce la dulapul cu fotografiile, care este atêrnat la pórtă. Face o mutră mulţumită şi par-că ar vré sĕ între. Copiii sar sus de bucurie şi unul alérgă la sobă sĕ aprindă cărbunii. „Aşteptaţĭ încă!“ ḑice înţelépta mamă. Şi avea dreptate. Domnul îşĭ urméză drumul mai departe. Se face un cias. A sunat deja douĕ. Incepe sĕ se întunece. Ceriul se acopere de norĭ negri. Aicĭ în înălţimea asta însĕ tot s'ar mai putĕ fotografia. Numai de ar veni cineva! Fie-care moment aduce câte o speranţă, care se pierde érăşĭ. Par'că se aud paşĭ, carĭ se apropie de uşă şi érăşĭ se îndepărtéză. A sunat la uşă!.. Cineva întrébă de un necunoscut, décă locuiesce aicĭ? Feţele se posomorăsc, ochii se umplu de lacremĭ. „Nu se póte“, ḑice în sfêrşit tatăl, póte va fi luat cineva jos dulapul cu fotografiile. — „Du-te jos băiete!“ — După câteva momente vine copilul érăşĭ sus: „Dulapul este la locul luĭ, dér nimenĭ nu-l bagă în sémă.

Plouă — picurii de plóie cad ritmic pe giamlîc. Pe bulevard bâjbăie de umbrele negre. Copiii se plâng, că li-e frig, focul însĕ nu se póte aprinde, fiind-că nu au alţĭ cărbunĭ, afară de cei ce sunt în sobă. Tatăl îşĭ stringe pumnii în buzunarele surtucului şi se plimbă în sus şi în jos. Mama plânge. De-odată unul din copii, care stă sentinelă pe balcon, bate în uşe şi strigă: „Papa! papa! este cineva jos la dulap.“ — Şi adevĕrat, o damă stă şi se uită la fotografiĭ! Apoi ridică capul în sus — oh décă ochii, ce se uită de sus la dânsa ar avé putere magnetică, dama ar alerga pe scărĭ fără rĕsuflare. — Acuma se hotăresce. Intră în casă, urcă scările. Étă-o! Repede un chibrit în sobă şi copiii sĕ între în odaia dealăturĭ! Papa îşĭ potrivesce boneta de artist, mama foşneşte cu vechea ei haină de mătase şi deschide uşa cu un zîmbet pe buze.

— Aicĭ este fotograful, madame! Şi i-se ofere un scaun. Este o damă din sud, care vorbesce mult şi din vorbele ei se vede că e un suflet bun şi nu e sgârcită. Prima încercare nu reuşesce. Nu face nimica, se mai face o încercare. In timp ce dama stă rĕzimată cu cotul drept de masă şi cu mâna stângă îşĭ sprijinesce bărbia, fotograful îĭ potrivesce cutele hainei şi panglicele pălăriei, la uşa cu giamlîc a odăiei de alăturea copiiĭ se hârţuesc şi se îmbing şi chihotesc. Toţĭ vréu sĕ vadă pe tata, când îşĭ vîră capul sub postavul verde al aparatului, avĕnd înfăţişarea unui monstru din apocalips, cu un singur ochiŭ mare. O, aceştia toţĭ se vor face odată fotografĭ! — In sfêrşit a reuşit. Fotograful iese triumfător din camera întunecată cu sticla în mână. Dama e mulţumită:

Interpelaţia lui Schönerer privitóre la *prigonirea Germanilor în Ungaria* a produs sânge rĕu în pressa maghiară şovinistă. *„Budapesti Hirlap"* scrie între altele:

...„Nu ne speriăm şi nu ne temem nicĭ de aceea, că din causa *stîrpirei germanismului* va isbucni revoluţie între Germanii din Ungaria, séu că la provocarea lui Schönerer Koerber va propune împĕratului austriac, ca regele maghiar, ca *născut german*, sĕ ordone guvernului unguresc a tracta mai bine cu Germanii din Ungaria. Nicĭ împĕratul Wilhelm nu-i va crede (lui Schönerer), că pressa maghiară stă în solda Francesilor şi că noi prigonim pe Germanĭ în urma aţîţării din partea Francesilor. Décă Cehii séu Polonii din Prusia ar sĕvîrşi agitaţiune naţionalistă ca la noi Lassel, Korn, Kriesch, Cramer, atuncĭ ar puté sĕ scrie şi sĕ vorbéscă Slavii ori-cât în „Reichsrath" séu la Petersburg, căcĭ totuşĭ împĕratul Wilhelm şi guvernul i-ar isgoni din Germania... Guvernul nostru e firm decis, a nu tolera agitaţiune naţionalistă, ci a aplica rigórea deplină a legilor faţă de delictele de pressă, ce le comit în Ungaria agenţii pangermanĭ. Sĕ nu lăsăm pe tăciunarĭ a-se juca cu focul, ca nu cum-va sĕ se producă incendiu".

„Egyetértés" e înfuriat grozav contra lui Schönerer, mai ales pentru-că acesta vorbind despre prigonirea Germanilor, a provocat direct guvernul austriac, ca sĕ useze de cuvêntul împĕrătesc în favorul Germanilor din Ungaria. Apoi scrie:

„Ura neînfrânată contra Maghiarilor i-a orbit cu desĕvîrşire pe Austriacĭ.... căcĭ numai preocuparea cea mai crasă póte sĕ se împiedece de aceea, că statul ungar aplică legile sale constituţionale faţă cu aventurierii, carĭ aicĭ în ţéră aţîţă direct pe concetăţenii statului contra unităţii şi autorităţii statului unitar maghiar". Apoi încheie: „Este într'adevĕr o situaţie monstruósă aceea, când trebue sĕ fim în alianţă cu inimicii cei mai sĕlbatecĭ ai naţiunei nóstre".

Rusia şi comisiunea dunăreană.

Am amintit despre un articol al diarului rusesc *„Novoje Vremja"*, privitor la comisiunea dunăreană. Cestiunea ridicată de Rusia interesézǎ şi cercurile politice austro-ungare, şi încă în contra punctului de vedere rusesc.

„Pester Lloyd" dice, „că décă ar fi sĕ credem, că autorul acelui articol ar fi un cazac, care n'are nicĭ idee de geografie, atuncĭ am avé dreptul sĕ spunem, că „Nowoje Vremja", când scrie, că *Dunărea este un fluviu slav*, spune o curată nebunie mai cu sémă când dice, că *comisiunea europeană este aşedată în mijlocul viitórelor operaţiunĭ rusescĭ*.

„Pentru ca sĕ înţelegem tóte aceste nebunii, trebue sĕ amintim, că în tratatul de la Londra din 1883, jurisdicţiunea comisiunei europene s'a întins dincolo de Galaţĭ până la Brăila şi mandatul comisiunei, în care sunt representate tóte puterile, carĭ au iscălit tratatul de la Berlin, are durata de 24 Aprilie 1883 şi până la 24 Aprilie 1904, ér după data acésta, print'o aprobare tacită, se va prelungi încă trei anĭ, în cas când în cursul de un an, înainte de termen, nu se va face denunţarea lui.

„Pressa ruséscă, dice „Pester Lloyd", nu doresce nicĭ schimbarea, nicĭ prelungirea puterei comisiunei, ci pur şi simplu înfiinţarea unei alte comisiunĭ, în care Austro-Ungaria sĕ nu fie representată, de óre-ce Rusia n'a avut delegaţĭ în comisiunea, care a veghiat partea din susul Porţilor-de-fier.

„Puterea comisiunei europene nu depinde numai de Rusia".

La acésta *„Cronica"* din Bucurescĭ adauge:

„Oficiosul unguresc vede în pornirea pressei rusescĭ o duşmănie în contra Ungariei propriu disă, pe când noi vedem pofte de cucerire a Dunărei de către Ruşĭ, poftele ce şi unii şi alţii au avut tot-déuna deschise, dér nesatisfăcute.

„Deocamdată, pressa din Germania, precum şi din Franţa şi Anglia nu şi-au spus cuvêntul lor, ér guvernul nostru nu a primit încă inspiraţii, décă trebue sĕ vorbéscă séu nu.

„In tot casul, poftele Austro-Ungariei le cunóscem, precum şi motivele pe carĭ sĕ se bizue sĕ céră drepturĭ asupra Dunărei de jos, de asemenea şi pe ale Rusiei, care a făcut ce a putut spre a pune mâna pe braţul Chiliei.

„Orĭ ce sacrificii sunt gata a face bunii noştri vecinĭ, ca sĕ pună stăpânire pe acest mare fluviu, sacrificii pe carĭ le-au făcut şi ar voi sĕ le mai facă spre a o stăpâni.

„Şi unii şi alţii uită, că mai trăim şi noi, şi că apele Dunărei au curs 200 de anĭ amestecate cu sângele nostru".

Mişcarea revoluţionară în Macedonia.

Reformele propuse Turciei de către Austro-Ungaria şi Rusia au de sigur scopul de a împiedeca isbucnirea revoluţiei în Macedonia şi complicaţiunĭ serióse în Balcanĭ. De când se vorbesce mereu despre aceste reforme. şi despre învoirea Sultanului de a-le introduce, lumea s'a mai liniştit în câtva. Bandele bulgărescĭ însĕ profită de tot momentul a provoca pe Turcĭ. Ele apar adĭ ici, mâne colo, dând piept cu soldaţii Sultanului şi încăerându-se cu ei în lupte sângeróse.

După rapórtele consulare, la începutul lui Martie o bandă bulgară a atacat un detaşament de jendarmerie turcéscă la Lubunova (vilaetul Monastir). Comandantul jendarmeriei a cădut. De ambele părţĭ au fost mulţĭ morţĭ şi rănitĭ.

In districtul Ocrida ómenii comitetului macedonén au sĕvârşit douĕ omorurĭ politice, ér în Vorbjan (districtul Prilep) a fost ucis un preot sêrb.

„Ţéra" primesce o corespondenţă din Bitolia, în care se spune, că comitetele bulgare lucréză în tótă Macedonia cu o activitate febrilă pentru stringerea de fondurĭ. Se storc sistematic sume de banĭ atât de la locuitorii bulgarĭ, cât şi de la Românĭ şi Grecĭ, şi fórte puţinĭ sunt aceia, carĭ sĕ cuteze a-se opune şi a refusa obolul pentru o causă, care nu le este simpatică.

Aceeaşĭ activitate — urméză corespondentul — desfăşóră şi bandele de insurgenţĭ bulgarĭ pentru a ridica moralul populaţiunei rurale şi a o pregăti pentru o rĕscólă apropiată. Ele visitéză fórte des satele bulgărescĭ, îmbărbătând pe unii, ademenind cu tot felul de promisiunĭ pe alţii şi forţând pe toţĭ ţĕranii a-şĭ procura arme, séu a primi cele ce li se oferă. Cei cu dare de mână le plătesc cu preţul de 40—60 de lei, celor fără mijlóce se dau gratuit.

Se lucréză însĕ fórte serios pentru a se înarma cât mai iute tótă populaţia bulgară, şi la acésta se va ajunge fórte în curând, graţie indolenţei autorităţile turcescĭ.

De asemenea se confecţionéză în grabă în multe case şi ateliere bulgărescĭ uniforme, cămăşĭ, flanele, opincĭ, iţarĭ etc. de carĭ insurgenţii vor avé nevoie, când după cum se crede, vor întra în acţiune peste puţin.

Ţĕranii din munţii Murihova au primit deja, din partea bandelor din împrejurimĭ, ordinul de a se echipa şi a-se înarma cât mai curând, pentru că „a sunat césul".

La rêndul sĕu, guvernul turcesc, deşi în taină, mobiliséză însĕ fórte serios în scopul de a înăbuşi rĕscóla atât de trâmbiţată pentru primăvara acésta şi de a face faţă unei complicaţiunĭ mai seriόse, care nu e de loc exclusă, date fiind pe de-oparte agitaţia bulgară, ér pe de alta dificultăţile ce va întîmpina Pórta în aplicarea reformelor acceptate de către Sultan.

Se fac dese dislocărĭ de trupe şi se întăresce din ce în ce mai mult graniţa din spre Bulgaria. Reserviştii şi mustahfizii din districtele Premeti şi Arghirocastro (Albania) au fost chemaţĭ sub drapel. Din ei se vor forma douĕ regimente, din carĭ unul va rĕmâné aicĭ pentru a înlocui regimentul, care plécă dilele acestea spre frontieră, ér celălalt va fi trimis la Ohrida, care este un puternic centru bulgăresc de agitaţie.

SCIRILE DILEI.

— 21 Februarie v.

Episcopie română în Timişóra. „Kel. Ért." este informat, că sinodul episcopesc, ce se va ţiné la 18 Martie, va decide asupra înfiinţării unei episcopii române în Timişóra. Numita fóie relevéză, că Dr. Iosif *Gall*, membru în casa magnaţilor, are de gând sĕ ofere pentru acest scop suma de 200.000 coróne. Pentru noua episcopie se vor detaşa din diecesa Caransebeşului şése protopopiate, ér din a Aradului patru.

Uraganele. După telegrame sosite din oraşele La Rochelle, Brest şi Bordeaux (Franţa) se semnaléză tempeste violente, carĭ au luat în unele momente proporţiunile de ciclon şi uragan, însoţite de plóie cu grindină. Acoperişurile şi coşurile de la case, cablurile electrice au fost smulse. Pagubele sunt însemnate. In largul mării, la Rochelle, un mare vas necunoscut, s'a rĕsturnat din causa furtunei de pe mare. O telegramă sosită din Hamburg semnaléză cufundarea vaporului engles „Cambrian-Prince" în marea Nordului. In timpul tempestei 23 de ómenĭ s'au înecat. Numai têmplarul bastimentului a scăpat. Din Neapole se anunţă, că s'a deslănţuit şi acolo o tempestă fórte furiósă. Funcţionarea tramwaelor şi telefónelor a fost întreruptă. O descărcare electrică a cădut asupra yachtului austriac „Veglia", ucidĕnd un marinar. Yachtul este al lui Nataniel Rotschild, care se află bolnav pe bordul acelui yacht. O barcă a fost rĕsturnată. Echipagiul ei s'a înecat.

Ştefan Vodă cel tînĕr — ungurescе. Tragedia în 5 acte a d-lui *Iosif Vulcan*, care pórtă titlul de mai sus şi a fost premiată de Academia Română, a fost tradusă în versurĭ jambice în limba maghiară de către d-l I. Papp şi a fost representată Mercurĭ séra în teatrul Szigligeti din Oradea-mare. Diarul *„Nagy Várad"* raportéză aprópe pe trei colóne despre succesul desĕvîrşit pe care l'a avut acéstă tragedie în teatrul maghiar din acel oraş. Autorului i-s'au făcut ovaţiunĭ, ér după representaţie s'a dat un banchet în onórea d-sale la hotelul „Vulturul negru".

Luisa de Toscana. Principesa Luisa, fiind intervievată la plecarea sa din Geneva, a dis, că e fericită, că s'a împăcat din nou cu părinţii sĕi; ea n'o sĕ se mai înţelégă nicĭ-odată cu Giron. După o depeşă din Münich, Giron era acolo, însĕ poliţia i-a trimis ordinul de espulsare şi dênsul a trebuit sĕ plece îndată. După un ordin primit din Viena poliţia din Lindau a primit ordinul sĕ aresteze pe Giron şi pe Leopold Woelfling (fostul archiduce), décă se va presenta acolo. După telegramele sosite la Berlin din diferite centre interesate, principesa Luisa a primit tóte condiţiunile carĭ i-s'au impus, anume sĕ renunţe la Giron, sĕ recunóscă sentinţa de divorţ şi sĕ încredinţeze Curţei Saxoniei copilul ce va nasce. In schimb va puté sĕ-şĭ vadă fiiĭ în fie-care vară.

Monument pentru Luther. Comuna cea mai mare evangelică din Ungaria, Békés-Csaba, care numĕră 25.000 suflete, a hotărît ridicarea unui monument pentru Luther. Acesta va fi primul monument al lui Luther în Ungaria.

Pescăriile statului român. In cursul anului 1902 administraţia pescăriilor statului a esportat în strĕinătate 5.765.000 kgr. pesce.

Oraşe rusescĭ în Mandşuria. Cea mai eclatantă dovadă, că Rusia n'a sĕvîrşit în Mandşuria numai misiune de pace, când faţă cu mişcarea boxerilor a trimis acolo trupe numerόse, ci de fapt a avut şi are planurĭ de ocupaţiune, — reiese din următórea scire ce o aduc diarele rusescĭ: Lângă oraşul Dalny, Rusia a construit un oraş modern după modelul oraşelor europene. Strade frumóse strătaie oraşul şi s'au ridicat palate şi bisericĭ minunate rusescĭ. Noul oraş are aspect cu totul rusesc, el băjbăe de soldaţi ruşĭ. S'a plănuit înfiinţarea şi a altor oraşe, în carĭ se vor colonisa soldaţĭ şi popor adus din Rusia.

Vapórele de poştă ale societăţei austriace de navigaţie fluvială, vor începe cursele după-cum urméză: prima plecare de la Orşova în jos, în diua de 17/2 Martie; prima plecare de la Galaţĭ în sus, în diua de 20/5 Martie a. c.

Călcată de-o trăsură. Nu de mult am adus scirea, cum o birjă a călcat pe un biet moşneag, care a trebuit sĕ fie dus la spital, unde în urma lesiunilor grave în timp de 24 óre şi-a dat sufletul. Acuma trebue sĕ raportăm érăşĭ despre un asemenea cas regretabil. Accidentul s'a întêmplat adĭ, Vinerĭ, pe la órele 9 a. m. la intrarea în strada Porţii, nu departe de Villa Kertsch. Victima a fost o damă mai înaintată în etate, pe care scriitorul acestor rêndurĭ a vĕdut-o stîlcită şi plină de sânge şi noroiŭ, plângênd şi tremurând de durere. Dama a fost transportată la spital. — Ar trebui sĕ se ia mĕsurĭ din partea poliţiei, ca vizitiiĭ sĕ fie mai băgătorĭ de sémă şi sĕ nu se repete mereu asemenea accidente.

Rĕsbunarea bărbatului. Din Brăila se anunţă, că Dumitru G. Preşmereanu şi-a surprins nevasta în flagrant cu un sub-locotenent. Preşmereanu i-a închis pe

---

Albul şi negrul, ce se vede pe sticlă îi sémănă fórte bine. Ea comandă o duzină de fotografii, le plătesce înainte şi plécă satisfăcută.

Uşa se închide. Bucuria e mare! Copiii sar veselĭ împrejurul aparatului, tata îşĭ şterge sudorile de pe frunte. Mama aduce repede ceva de cină, se înţelege ceva mâncărĭ mai bune, ér fotograful trece în registru cu scrisóre frumósă numele şi pronumele damei, esemplarele comandate şi preţul: Doispredece francĭ! Cu cina şi cu focul şi lumina, adevĕrat încasările se acoper cu cheltuelile. Dér ce are a face? Décă în prima di a înfiinţărei institutului fotografic şi într'o di plóiosă, a câştigat 12 francĭ, cât póte sĕ încasseze mâne? Şi aşa tótă séra se fac planurĭ şi proiecte pentru viitor.

A doua di e sóre şi senin. Nu vine însĕ nimenĭ. Ce vreĭ însĕ? Aşa merg afacerile. Apoi mai rĕmase ceva de erĭ, ca sĕ nu se culce copiiĭ flămândĭ. A treia di érăşĭ nimica. Sentinelele stau érăşĭ pe balcon, însĕ fără resultat. Dama din sud vine sĕ-şĭ i-a duzina, — atâta-i totul. Séra trebuĭ sĕ vêndă o saltea, ca sĕ-şĭ pótă cumpĕra pâne. — Aşa trec douĕ-trei dile. Lipsa îşĭ ajunge culmea. Fotograful nostru şĭ-a vêndut deja boneta de catifea şi surtucul — acum n'a mai rĕmas, decât sĕ-şĭ vêndă şi aparatul şi sĕ între unde-va commis în vr'o prăvălie. Mama ajunge la desperare şi chiar şi copiii şĭ-au perdut speranţa şi şĭ-au părăsit posturile de sentinele de pe balcon. Intr'o Duminecă diminéţa însĕ sună pe neaşteptate. „Cine-i? Nisce nuntaşĭ, carĭ au urcat cele cincĭ scărĭ spre a se fotografia. Mirésa, mirele, domnişórele şi cavalerii de onóre — toţĭ ómenĭ cum se cade, carĭ adĭ pentru prima-óră şĭ-au pus mănuşĭ în mânĭ şi vor sĕ eterniseze momentul solemn. Trei-decĭ şi şése de francĭ i-s'au dat fotografului în mână. A doua di încassă şépte-decĭ şi doi. Acum au scăpat de tóte nevoile. Aparatul fotografic şĭ-a făcut datoria.

Étă una din miile de drame din viéţa ómenilor sĕracĭ din Paris!

O ...

amêndoi în casă și apoi i-a împușcat pe amêndoi prin ferestră. După acésta a aruncat cadavrele pe stradă. Preșmereanu a fost arestat.

Mórte subită. Nicolae *Ionescu* din Racovița (România) a murit subit în gara din Sibiiu. Ionescu eșise de curênd din spitalul civil din Sibiiu și se dusese la gară cu gândul de a-se întórce în patrie.

Suntem rugațĭ a da loc următórelor rêndurĭ:

Epistolă deschisă

cătră

Comitetul Casinei române

în Brașov.

In legătură cu adresa nóstră din 10 Februarie a. c. prin care am cerut, ca Onor. Comitet sĕ someze pe d-l *Arsenie Vlaicu*, membru al Casinei române, ca sĕ se *justifice* cu privire la conținutul nedesmințit al broșurei: „O pagină din viéța lui Arsenie Vlaicu", — am primit conclusul Onor. Comitet dto 6/19 Februarie a. c.

Din acesta, spre cea mai mare mirare vedem, că cererea nóstră nu s'a luat în considerare.

Subscrișii nu ne putem identifica cu vederile Onor. Comitet, că adecă *membrul Casinei române*, d-l Arsenie Vlaicu nu ar fi moralminte obligat a se *justifica* față cu numita broșură, prin care „un amic al moralei publice", pe basă de acte judecătorescĭ, îl învinuesce că, într'un proces civil al sĕu, ar fi jurat strîmb.

De aceea declarăm, că cu diua de astădĭ ieșim și noi din șirul membrilor Casinei, deși cu părere de rĕu vedem, că în timpul din urmă, din mai multe motive, s'au retras fórte mulțĭ membri, așa că chiar esistența Casinei este amenințată.*)

Noi suntem convinșĭ, pe deplin, că procederea nóstră a fost întru tóte corectă, cu atât mai vêrtos că, chiar și conferența Corpului profesoral român din loc deja la 31 Ianuarie a. c., adecă înainte de adresa nóstră, a somat pe d-l Arsenie Vlaicu sĕ se justifice față de broșura ventilată și în foi strĕine.

Ca membri ai Casinei nu numai am fost în drept, dér am fost *datorĭ*, sĕ înaintăm Comitetului adresa nóstră.

Brașov, 6 Martie 1903.

Cu stima cuvenită:

Petru Pop,
jude de tribunal în pensiune.

N. Petra-Petrescu,
dirigent de bancă în pens.

I. Popea,
prof. în pensiune.

Ioan Aron,
directorul școlei primare de fete și fost membru în comitetul casinei rom. din loc.

*) Din ceilalțĭ doi membri, carĭ au mai subscris adresa, d-l medic *Dr. Hosan* a abdis deja în ședința Comitetului, din care făcea parte, ér d-l notar public Petru *Nemeș* șĭ-a reservat a face alte demersurĭ.

Concertul Reuniunei nóstre de cântărĭ.

Brașov, 6 Martie.

Reuniunea nóstră de cântărĭ dn Brașov de mult îșĭ alese frumósa dér gréua problemă de a esecuta într'un concert al ei renumitul oratoriu, după cuvintele sf. scripturĭ, „Paulus", compus de C. Mendelssohn-Bartholdi. In cele din urmă a succes stăruinței energice a dirigentului musical al Reuniunei, a măestrului George Dima, sĕ resolve problema spre cea mai mare mulțumire a cunoscĕtorilor de musică precum și a întregului public ascultător, care a ocupat păn' și cel din urmă loc al salei de la „Otelul Orient". Deja îndată la întrare se observa, că aveam sĕ asistăm la un concert nu de tóte dilele. In fundul sălei erau ridicate douĕ estrade una pentru cor, ér cealaltă, ceva mai înaltă pentru orchestră. Ele au fost ocupate de peste o sută persóne membrii ai corului și ai orchestrei.

La semnul dat de dirigent cu bagheta, corul acompaniat de orchestră a întonat sublimele tacte ale întroducerei uverturei parții I. din „Paulus": „Dómne Dumnedeule, cel ce ai făcut cerul și pămêntul și marea..." Ca valurile mărei mânate de vênt crescea din ce în ce puterea armoniei vocilor ce se contopeau una într'alta. Simțiai, că acésta minune o produce magica putere a baghetei dirigentului, la care privind cu toții, se uneau într'un ansamblu admirabil de vocĭ și tonurĭ instrumentale. Póte nicĭ-odată nu s'a putut dice despre damele și domnii din corul mixt al Reuniunei cu mai mare îndreptățire, că în ce privesce cântarea și predarea corectă și esactă au fost toțĭ la înălțimea lor, ca în concertul de aséră. Nu mai puțin se póte afirma acésta despre soliștĭ, între care avurăm plăcerea a saluta de astă-dată pe doi óspețĭ distinșĭ: d-șóra *Eugenia Moga* din Sibiiu (sopran) și d-l *I. Băjenaru*, cunoscutul tenor de la opera română din Bucurescĭ, astădĭ la teatrul național din Craiova.

Vocea d-șórei *Moga*, aprețiată la noi încă de mai înainte, cu altă ocasiune, a mai câștigat, s'a mai rotundit și se potrivea în recitativ de minune. A cântat curat și cu multă siguranță. Tenorul d-lui *Băjenaru* este din cele mai curate și simpatice. D sa are o estraordinară rutină în mănuarea vocei și scie sĕ desfășure mai ales în piano și panissimo o rară dulcéță, care ni-a reamintit farmecul pianissimului tenorului Nicolini, partenerul cântăreței Patti. Acésta observare am făcut'o nu atât în recitativele sale din oratoriu, cât mai vêrtos în romanța din opera „Favorita" și în „Fluturașul" de Stefănescu, carĭ piese le-a cântat strălucit d-l Băjenaru înaintea oratoriului, ce a format punctul principal al programului. Publicul i-a și mulțumit, aplaudându-l viu și îndelungat.

Deosebită laudă merită și soliștii Reuniunei nóstre. Dra *Mitzi*, fiica dómnei Maria *Baiulescu*, posede o voce de alt sonoră și mlădiósă; cântarea ei a făcut o impresie de tot bună asupra ascultătorilor. D-l Dr. *Saftu* (bariton) a fost la înălțime ca Paulus și i-a succes a esecuta acest solo, cel mai frumos din piesă, în mod impuitor și spre mulțumirea generală.

O notă laudabilă trebue sĕ aducem și d-lor Sterie *Stinghe* și *Oancea*, carĭ asemenea au întrat prompt și au cântat mica lor parte cu mult efect.

Mai observăm că concertul s'a deschis prin uvertura din „Lohengrin" de Wagner, esecutată de probata nóstră musică orășenéscă, întărită prin mai mulțĭ membri ai societățeĭ filarmonice din Brașov și condusă de zelosul ei dirigent M. *Krause*. Orchestra s'a dinstins mai ales prin acompaniarea și susținerea în mod eminent a corului în oratoriu.

Partea leului la meritul pentru splendida reușită a concertului de aséră a avut'o însĕ fără îndoială dirigintele Reuniunei George *Dima*. Numai cei mai de aprópe inițiațĭ sciu sĕ aprecieze grentățile ce a trebuit sĕ le învingă și de astă-dată domnul Dima ca sĕ pótă produce un astfel de efect într'un concert de sémă artistic, ca acesta. Că i-a succes este nu numai spre lauda d-sale, ci și spre onórea Reuniuneĭ. Drept recunoscință i-s'a oferit d-lui G. Dima, între aplausele publicului, o mare și frumósă cunună de laurĭ.

Printre numĕrosul public asistent am vĕdut și mulțĭ visitatorĭ dintre conlocuitorii noștri de altă naționalitate.

—e.—

O carte nouă despre Troia.

De câte-va dile a'apărut'o operă completă asupra Troiei și de-odată cu acéstă operă s'a împlinit și o dorință ardĕtóre a sciinței antice. Autorul, W. *Dörpfeld* în Athena, unul dintre cei mai distinșĭ savanțĭ germanĭ, în colaborare cu alțĭ savanțĭ, a scos la lumină acéstă operă importantă.

Cartea conține un amestec ciudat de ziduri, de cetățĭ si clădirĭ, tóte în planurĭ desemnate. A fost un noroc, că *Schliemann*, care începuse opera desgropărilor cu cel mai mare entusiasm, a găsit mai pe urmă în Dörpfeld un ajutor, fără de care importantele lucrărĭ, carĭ se cereau la descoperirea completă a Troiei, nu puteau fi duse la un bun sfêrșit, deóre-ce lui Schliemann îi lipsiau cunoscințele suficiente pentru o operă atât de importantă. Săpăturile, carĭ au început la 1870 și s'au terminat la 1894, cincĭ anĭ după mórtea lui Schliemann, au dat încontinuu cele mai marĭ surprinderĭ la ivélă. In total s'au găsit nouĕ straturĭ suprapuse. In stratul al doilea credea Schliemann că a descoperit cetatea lui *Priamus*, ér găsirea unei marĭ grămedĭ de aur, care acum constitue decorul museului pentru istoria popórelor, — nu putea fi decât averea numitului rege. Mai pe urmă se dovedi, că acéstă a doua cetate, esistase cu mult înainte de timpul în care, după cunoscințele nóstre de astădĭ, trebue sĕ punem luptele cele marĭ, carĭ formézĕ sîmburele istoric al legendei troiene. Abia al șéselea strat aparține acestui timp.

E uimitor de clar, cum se desfașură în noua operă istoria acestei străvechĭ Troia. Din simpla ochire a lucrărilor se pot câștiga multe cunoscințe asupra celei mai vechĭ arte de fortificare, în cercul de cultură grécă, asupra începuturilor de architectură, asupra istoriei de gospodărie grécă și asupra multor altora.

Nu mai puțină valóre au capitolele carĭ tratézĕ despre descoperirea obiectelor mĕrunte. A costat muncă, ca sĕ fie alese tóte acele mii de vase și cioburĭ, pe carĭ Schliemann din necunoscință le atribue când unui strat, când altuia, ca apoi sĕ se pótă hotărî asupra celei mai vechĭ industrii de olărie. Acum putem privi fără greutate, cum s'a transformat în decursul timpurilor ceramica, cum din vasele primitive, formate cu mâna și arse la foc liber, s'au desvoltat acele unice forme de olărie, carĭ la rêndul lor cu ajutorul reformelor technice s'au perfecționat mai departe, și cum mai târdiŭ a întrat în viață importul fabricilor elene.

La fel s'a întêmplat cu lucrurile de metal. Pentru prima óră s'a tratat găsirea aurului cu amĕnunțime și s'a esplicat cu aprofundime technica lui fórte complicată. Ne pune în uimire dibăcia technică a giuvaergiilor, înainte de Christos cu trei mii de anĭ.

Interesantă pentru istoria turnătoriei este o formă de topor făcută din pămênt poros și neprelucrat. De sigur numai din întêmplare s'a strecurat acest bulgăr diform la colecție. Abia de curênd lĭ-a venit în minte savanților sĕ-l taie, și atuncĭ vĕdură, că pămêntul a fost numai învelișul unui model de cérĕ, care se topi spre a fi înlocuită cu bronz. Acéstă descoperire este cea mai veche dovadă autentică a unui procedeu de turnătorie, care s'a susținut prin tot evul antic, care în evul de mijloc a fost cel mai întrebuințat și care procedeu încă și astădĭ este cel mai obicĭnuit în Italia.

In alte capitole se tratézĕ operele de marmoră; noi învĕțăm a cunósce inscripțiunile timpurilor elene și romane. Nu mai puțin decât 114 tipurĭ de monedă ni-se presintă aci ochilor. De un interes cu totul deosebit este în fine istoria Troiei și a Ilionului, din cele dintâiŭ timpurĭ și până în vremile din urmă: pustiirea orașului în timpurile cele mai vechĭ elene, restaurarea sub Alexandru cel Mare și noul avênt sub Cesar, care păstra un cult deosebit pentru orașul lui Aeneas, atât ca roman cât și ca descendent al strămoșului sĕu Iulus.

Opera este dedicată împĕratului Germaniei, care a urmărit cu cel mai mare interes esplorările de la Troia. Numai grijei de aprópe a împĕratului se datoresce, că a fost cu putință sciinței germane sĕ ducă la bun sfêrșit, ceea-ce Schliemann începuse cu entusiasm pentru Omer.

(*C—l*)

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 5 Martie. Adĭ s'a publicat manifestul „cetățenilor și tinerimei universitare" prin care toțĭ locuitorii Budapestei sunt invitațĭ a participa la demonstrația de Dumінecă contra proiectelor militare. Manifestul e ținut în ton violent la adresa Austriei și sfârșesce prin aclamarea „Jos proiectele militare".

Sofia, 6 Martie. Jendarmeria a confiscat 10 carĕ încărcate cu puscĭ și diferite arme, carĭ erau destinate pentru revoluționarii din Macedonia.

Diverse.

Vesmintele de doliu la femei. Dilele trecute am cetit în „Ilustrirte Frauenzeitung" următórele șirurĭ cu privire la vesmintele de doliu la femei:

Indată ce încetézĕ din viéță un membru al familiei, cei rĕmașĭ, și mai cu sémă femeile sunt îngrijate, cum sĕ dea espresie doliului lor prin îmbrăcăminte. Trebuesc costume negre, mantale, pălării, vĕl și mănușĭ negre și multe alte mĕrunțișurĭ necesare. A le avé tóte acestea în timp scurt, îțĭ face nespus de mare grije și cheltuelĭ. Garderoba cu vestmintele în colorĭ, nu se mai póte întrebuința, fiind-că obiceiul, și numai obiceiul, le-a scos din us pentru astfel de casurĭ. Ai purtat doliu timp mai îndelungat? La urmă când sĕ-l lapedĭ, afli că toaletele din garderoba veche au eșit din modă. Urmarea este, că trebue sĕ-țĭ procurĭ altele, orĭ sĕ modificĭ pe cele vechĭ, în care cas, pe lângă griji și supĕrărĭ, ai și cheltuielĭ însemnate.

Cu cât mai bine și mai înțelepțesce proced în privința acésta bărbații. Numai în casurĭ escepționale și fórte grave, ei îșĭ procură vestmênt întreg negru. In cele mai multe casurĭ însĕ, ei îșĭ légă un flor împrejurul brațului, séu în jurul pălăriei — și doliul e marcat. Óre n'ar fi mai bine și mai corect, ca în privința acésta și damele sĕ iee esemplu de la domnĭ? Un domn cu bandă négră împrejurul, brațului séu a pălăriei, jelesce de sigur ca și dama, care se presintă într'o haină négră lucrată cu rafinerie. Adeseorĭ damele fac abus de ceea ce va sĕ dică doliu. Ele caută a îngriji numai de esterior: cu care pălărie sĕ apară mai elegantă, mai cu șic, cum s'ar dice și cu care vĕl sĕ se facă mai interesantă privitorilor? Eu cred, dimpotrivă, că e ceva condamnabil, a da espresiune numai esteriorului! Adevĕrat, că prin vestmêntul adênc negru, atragĭ mai mult atențiunea lumei și póte ai fi mai cu atențiune tractată din partea ómenilor culțĭ. Dér óre atențiunea nu vei puté-o câștiga și printr'un vestmênt mai închis, purtând la braț orĭ la pălărie un vĕl, o bandă négră?

Sunt convinsă, că décă dame culte cu minte rară s'ar hotărî a da espresiune doliului lor prin vestminte mai simple și n'ar pune temeiŭ numai numai pe esterior, ci pe jelirea adevĕrată internă, încurând esemplul lor ar fi urmat și de altele și étă că superficialitatea și vanitatea, ar fi înlocuite prin simplul și seriosul, prin doliul adevĕrat — *M.*

Literatură.

— A apărut tomul I. din „*Novele*" de Vasilie Ranta *Buticescu*. Broșura are 286 paginĭ și conține istorióre frumóse scrise într'un limbagiu plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 banĭ plus 20 banĭ porto. Se póte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ literare pentru popor.

„Carnetul Roşu“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de *Moşul*. O broşură de 104 paginĭ, format octav mic. Broşura oferă o lectură uşóră şi distractivă. — *„Moşul“* e cunoscut cetitorilor noştri din numĕrósele sale lucrărĭ publicate în foiţa ḑiarului Gaz. Trans. Preţul cu posta 50 banĭ.

„Caractere morale, esemple şi sentinţe uclese din istoriile şi literaturile poporelor vechĭ şi moderne“ de *Ioan Popea* Preţul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal.

„Castelul din Carpaţĭ“, roman din viéţa poporului român din Ardeal, de Jules *Verne*, tradus de d-l Dr. Victor *Onişor* cu o prefaţă de Dr. Eliă *Dăianu*. O carte forte interesantă, care n'ar trebui sĕ lipséscă de pe masa nicĭ unui Român. — Esemplarul broşat ediţ. poporală *1 cor. 60*, broşat ediţ. de lux *2 cor 40* (plus 10 b. porto), legat *4 cor.* (plus 20 b. porto).

Dietetica poporală, scrisă cu deosebită consideraţiune la modul de veţuire a ţeranului român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conţine vre o 25 figurĭ în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto)

Instrucţiunĭ populare despre *datorinţele şi drepturile purtă datorului dere* edate de Wilhelm Niemandz. Acéstă carte e un îndreptar de o trebuinţă nespus de mare pentru toţĭ câţĭ au afacerĭ cu dările. Preţul cor. 1.20 plus 10 banĭ porto.

„Omul“, noţiunĭ din anatomie şi fisiologie şi regulĭ igienice pentru conservarea sănĕtăţii şi a corpului omenesc de George *Cătană* înv. Acéstă carte servesce ca manual pentru anul al IV-lea al şcólelor pop., pentru şcólele de repetiţiă şi pentru poporul nostru. Preţul 50 banĭ (plus 5 b. porto.)

Cugete şi consideraţiunĭ din esperienţa vieţii lui Arghirobarb. Conţine 170 de sfaturĭ înţelepte, scóse din păţania vieţii. Preţul 20 b. (cu posta 24 b.

Novele de Sienkiewicz: „Natură şi vieţă“, „Sluga veche“ şi „Ianco musicantul.“ Traducere de *I. C. Panţu*; o broşură de 192 pag. Preţul 80 banĭ + 5 banĭ porto.

I. C. Panţu: „In plasă“. „In Baltă“. „Cale grea“. „La Code“. „La cârciuma lui Tiriplic.“ *Schiţe din viéţa dela ţéră.* O broşură de 112 pag. cu preţul 40 banĭ (+ 5 banĭ porto.)

I. C. Panţu: ***„La têrg“***, povestire din viéţa unui cioban. O broşură din 32 pag. cu preţul 16 banĭ + 3 banĭ porto.

Lira Bihorului, o carte cu povestirĭ istorice scrisă în versurĭ, de *Antoniu Pop*. Preţul 40 b. (cu porto 46 banĭ.

Părintele Nicolae, schiţă din viéţa preoţilor de *G. Simu* Preţul 60 b. + 6 banĭ porto.)

Săpătorul de banĭ, comediă în trei acte, localisată de *A. Popp*. Se recomandă mai ales pentru cei vréu sĕ jóce teatrul Preţul 24 banĭ (prin postă 28 b.)

Viéţa după mórte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misteriul fiinţei omenescĭ şi deşertăciunea celor trecĕtóre, de *I. P.* Ediţia II. Preţul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de *R. V. Buticescu.* Preţul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspin şi zimbire, poesii şi prosă de *A. Pop.* Preţul 80 banĭ (cu porto 86 b).

Taina norocului séu Povestea satului Nemerniceni de Tache *Brânduş*. Acésta carte e forte potrivită pentru poporul nostru şi costă 1 cor. (+ 10 b. p.)

Balade poporale de Avram *Corcea* costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de şcólă de I. *Dariu*, 30 b. plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educaţiunii de I. *Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b.

Idealul învĕţătorului român de *I. Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în românesce de membrii soc. de lect. „Inocenţiu M. Clain“ din (Blaşiu. Preţul 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poesii macedonene-originale şi daco-române de P. *Vulcan*, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

„Consideraţiunĭ istorice asupra asociaţiunii poporelor şi aplicaţiunile lor la *naţiunea nóstră*“ de *Ioan Cliucin* profesor în Bucuresci. Preţul 2 cor. (+ 10 banĭ porto.)

Cartea Sătênului, novele de Em. *Părăeanu* cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In vêtóre“ novele şi impresii de *Vlăhuţă*, cor. 1·20 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. foiă de cunoscinţe folositóre de prof. I. *Moisil*-legat în păreţĭ tarĭ costă 5 cor. (por. 20 b.)

Povestea despre prinţul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de *Dr. T.* Preţul 60 b. (+ 6 b. porto.

Buchetul, culegere de cântărĭ bĕtrânescĭ şi naţionale de I. Pop Reteganul. Preţul 50 b. (cu porto 56 b.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viéţa Românilor bihorenĭ, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8⁰. Preţul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

125 chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul.* Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopţĭ de érnă novele pentru popor, de *George Simu.* Conţine novele cu tendinţe morale. Form. 4⁰ 250 pag. Preţul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opşagurĭ, cât cioplite. cât pilite şi la lume împărţite. de *I. P. Reteganul.* Vre-o 60 de poesii glumeţe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schiţe din Italia de Teodor *Bulc*, preţul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintirĭ din Grecia de Teodor *Bulc*; preţul cor. 1.20 (plus 10 b. porto)

Poesii poporale despre Avram Iancu adunate şi publicate de Simeon Fl. *Marian.* Preţul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someşană, poesii poporale din jurul Năsĕudului, culese de *Iuliu Bognariu.* Preţul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos şi artă de prof. Dr. Iosif *Blaga*. Preţul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

Dracul, novelă de V. R. *Buticescu*. Are tendinţa de-a combate credinţa deşértă. Preţul 20 banĭ (cu porto 25 banĭ.)

Ţiganii, schiţă istorică, de *I. P. Reteganul.* Preţul 1 cor.(+10 banĭ porto.)

Cuvinte de aur séu **învĕţăturĭ înţelepte** date de un părinte fiului seu. Din operile lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. Cu permisiunea prea Veneratului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Escursiunĭ pe munţii Ţerei Bârsei şi ai Făgăraşului din punctul „La om“ de pe „Bucecĭ“ până dincolo de „Negoiul“. Descoperirĭ, întregite cu schiţe istorice despre Castelele şi ţéra Făgăraşului de I. Turcu, protonotar pensionat al comitetului Făgăraş. Preţul 2 lei plus 10 b. porto.

Cartea Ilustrată pentru copii şi copile de George *Simu*. Acéstă broşură conţine poesii istorióre şi morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 banĭ (+ 56 b. porto.)

Trandafirĭ şi Viorele Poesii poporale culese şi ordinate de Ioan *Pop Reteganul*. Ediţ. III. Preţul redus 60 banĭ (+ 10 b. p.)

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de *A*. Preţul 50 banĭ (+ 5 b. porto.)

Doi prinşĭ în cursă, comediă într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu*. Preţul 24 banĭ (+ 3 b. porto).

Dr. Iosif Frapporti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 banĭ plus 10 banĭ porto.

Dialogul Ţiganului cu Sân-Petru la pórta raiului séu glume şi petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia ţigănéscă de Aron Boca Velchereanu 50 banĭ plus 5 b. porto.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 banĭ porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiţei. O dragoste a veacului. Roch a Catiţei. Amedeo Madini. Din viaţa tristă După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc, comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b plus 10 b. porto.

Monologurĭ în versurĭ seria a 2-a după Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Uhland, Emile Goudeau, E. Grenet-Dancour şi L. Ratisbonne, de Nicolae Ţincu 1 cor. plus 5 b. porto.

Istoria lui Stan Păţitul. Partea a II-a. **Femeia** în versurĭ pentru popor de I. Tom. Totan învĕţător, preţ. 20 b. plus 3 b. prt.

Buna chivernisélă, carte pentru toţĭ întocmită după ideilel ui Sam. Smiles de Theodor V. Păcăţianu." 40 bani plus 5 b. porto.

Buchete de florĭ, culese din grădina limbei române pentru copiĭ, fascicola III de I. T. Totan, înv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5.

Poesiĭ, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Preţul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versurĭ, de Sextil Puscariu. Preţul cor. 1.60. pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferenţa ţinută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885. preţul 50 b. plus porto 5 banĭ.

Imbunătăţirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preţul 50 b. + 5 b. porto.

Nu mĕ uita! Colecţiune de versurĭ pentru ocasiunĭ funebralĭ. Aranjată prin N. F. *Negruţiu*. Ediţ. IV. Preţul 50 banĭ. (+ 5 b. p.)

Pribeag, ediţia I-ă de Ioan Iosif Scopul Preţ. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preţ. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scriitorĭ, cetitorĭ şi criticĭ de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b porto.

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adecă **Cântărĭ la morţĭ**, adunate de *I. Pop-Reteganul.* Preţul 80 banĭ. (+ 10 b. p.)

Cu vêrful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Ediţiunea „Amicului Familiei“. Preţul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Umbre şi luminĭ poesii de Em. *Părăeanu*, cor. 2·50 (porto 20 b.)

Asupra situaţiunei, articoli şi foişóre de Iónŭ A. Lăpedat. Preţ. 40 b. pl. 10 b. porto)

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş. Pretul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Influinţa trancesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iaşĭ Cu 50 b. + 5 b. porto.

Românii Secelenĭ. Causele decadenţelor economice şi mijlócele de îndreptare. Disertaţiune de Ioan I. Lăpădat. 30 banĭ plus 5 banĭ porto.

Trilby, roman în românesce de Afinaela Tuscia. Preţul 2 cor plus 20 banĭ porto.

„Pe pragul mormêntului,“ de preotul *G. Simu*, conţine versurĭ funebrale pentru popor şi pentru inteligenţĭ. Pr. 50 banĭ (+ 6 b. porto.

Prosă şi versurĭ fabule de Gr. M. Alexandrescu preţul 30 b. plus 5 b. porto.

ABONAMENTE LA „Gazeta Transilvaniei.“

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
Pe trei lunĭ ..	6 cor.	Pe trei lunĭ ...	10 fr.
Pe şése lunĭ ..	12 „	Pe şése lunĭ ...	20 „
Pe un an	24 „	Pe un an	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi strĕinătate:	
Pe an	4 cor.	Pe an	8 fr.
Pe şése lunĭ .	2 „	Pe şése lunĭ .	4 „
Pe trei lunĭ .	1 „	Pe trei lunĭ .	2 „

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin mandate postale.

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“